

TCDD TAŞIMACILIK ANONİM ŞİRKETİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜNÜN 4734 SAYILI KAMU İHALE KANUNUNUN 3/G MADDESİ UYARINCA YAPACAĞI MAL VE HİZMET ALIMLARINDA UYGULANACAK ESAS VE USULLER HAKKINDA YÖNETMELİK

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç ve Kapsam, Dayanak, Tanımlar ve Temel İlkeler

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; kârlılık ve verimlilik ilkelerine uygun olarak, serbest rekabet yoluyla ve en uygun fiyatla TCDD Taşımacılık A.Ş. Genel Müdürlüğünün yararını göz önünde bulundurmamak suretiyle, 4/1/2002 tarihli ve 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendi limitleri dâhilinde ve istisnaya tabi tutulan her türlü mal veya hizmet alımlarına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

(2) TCDD Taşımacılık A.Ş. Kira Yönergesi ve TCDD Taşımacılık A.Ş. Sigorta Yönergesi hükümleri ile 4734 sayılı Kanunun 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde belirtilen tutarı aşan mal ve hizmet alımları bu Yönetmeliğin kapsamı dışındadır.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; 4734 sayılı Kanun ve 5/1/2002 tarihli ve 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu ile TCDD Taşımacılık A.Ş. Esas Sözleşmesi hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- a) Açık ihale usulü: Bütün isteklilerin teklif verebildiği usulü,
- b) Aday: Ön yeterlik için başvuran gerçek veya tüzel kişileri veya bunların oluşturduğu ortak girişimleri,
- c) Belli istekliler arasında ihale usulü: İdare tarafından davet edilen isteklilerin teklif verebildiği usulü,
- ç) Danışman: Danışmanlık yapan, bilgi ve deneyimini İdarenin yararı için kullanan, danışmanlığını yaptığı işin yüklenicileri ile hiçbir organik bağ içinde bulunmayan, İdareden danışmanlık hizmeti karşılığı dışında hiçbir kazanç sağlamayan ve danışmanlık hizmetlerini veren hizmet sunucularını,
- d) Doğrudan temin: Bu Yönetmelikte belirtilen hallerde ihtiyaçların, İdare tarafından davet edilen isteklilerle teknik şartların ve fiyatın görüşülerek doğrudan temin edilebildiği usulü,
- e) Hizmet: Bakım ve onarım, taşıma, haberleşme, araştırma ve geliştirme, muhasebe, piyasa araştırması ve anket, danışmanlık, tanıtım, basım ve yayım, temizlik, yemek hazırlama ve dağıtım, host ve hosteslik, taşıyıcılık, gişe hizmetleri, konaklama, toplantı, organizasyon, sergileme, koruma ve güvenlik, meslekî eğitim, fotoğraf, film, fikrî ve güzel sanat, bilgisayar sistemlerine yönelik hizmetler ile yazılım hizmetlerini, taşınır ve taşınmaz mal ve hakların kiralanmasını ve benzeri diğer hizmetleri,
- f) Hizmet Sunucusu: Hizmet alımı ihalesine teklif veren veya hizmet alımının yapıldığı gerçek veya tüzel kişileri veya bunların oluşturdukları ortak girişimi,
- g) İdare: TCDD Taşımacılık Anonim Şirketi Genel Müdürlüğü,
- ğ) İhale: Bu Yönetmelikte yazılı usul ve şartlarla mal veya hizmet alımı işlerinin istekliler arasından seçilecek birisi üzerine bırakıldığını gösteren ve ihale yetkilisinin onayını müteakip sözleşmenin imzalanması ile tamamlanan işlemleri,
- h) İhale dokümanı: İhale konusu mal veya hizmet alımı işlerinde isteklilere talimatları da içeren idari şartnameler ile yaptırılacak işin varsa projesini de kapsayan teknik şartnameler, sözleşme tasarısı ve gerekli diğer belge ve bilgileri,
- ı) İhale komisyonu: İhale yetkilisince biri başkan olmak üzere ikisinin ihale konusu işin uzmanı olmak şartıyla muhasebe veya mali işlerden sorumlu bir personelin katılımıyla kurulacak en az beş kişi olmak üzere ve toplamda tek sayı olacak şekilde oluşturulan komisyonu,
- i) İhale yetkilisi: İdarenin, ihale ve harcama yapma yetki ve sorumluluğuna sahip kişi veya

- kurulları ile usulüne uygun olarak yetki devri yapılmış görevlilerini,
- j) İstekli: Mal veya hizmet alımları için teklif veren tedarikçiyi,
- k) İstekli olabilecek: İhale konusu alanda faaliyet gösteren ve ihale veya ön yeterlik dokümanı satın almış gerçek veya tüzel kişiyi ya da bunların oluşturdukları ortak girişimi,
- l) Mal: Satın alınan her türlü ihtiyaç maddeleri ile taşınır ve taşınmaz mal ve hakları,
- m) Ortak girişim: Bu Yönetmelik kapsamında gerçekleştirilecek mal veya hizmet alımlarına teklif vermek için birden fazla gerçek veya tüzel kişinin aralarında yaptıkları anlaşma ile oluşturdukları iş ortaklığını,
- n) Pazarlık usulü: Bu Yönetmelikte belirtilen hallerde kullanılabilen ve İdarenin ihale konusu için teknik detayları ile gerçekleştirme yöntemlerini ve belli hallerde fiyatı isteklilerle görüştüğü usulü,
- o) Protokol: Kamu kurum ve kuruluşlarıyla yapılan sözleşmeyi,
- ö) Sözleşme: Mal veya hizmet alımları için İdare ile yüklenici arasında yapılan yazılı anlaşmayı,
- p) Talepçi ünite: İhale konusu işi talep eden İdare bünyesinde yer alan bütün birimleri,
- r) Tedarikçi: Mal alımı ihalesine teklif veren veya mal alımının yapıldığı gerçek veya tüzel kişileri veya bunların oluşturdukları ortak girişimi,
- s) Teklif: Bu Yönetmeliğe göre yapılacak ihale ve alımlarda isteklinin İdareye sunduğu fiyat teklifi ile değerlendirmeye esas belge ve/veya bilgileri,
- ş) Yaklaşık maliyet: İhale yapılmadan önce İdarece, her türlü fiyat araştırması yapılarak katma değer vergisi hariç olmak üzere bulunan ve dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterilen maliyeti,
- t) Yerli İstekli: Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı gerçek kişiler ile Türkiye Cumhuriyeti kanunlarına göre kurulmuş tüzel kişilikleri,
- u) Yönetim Kurulu: TCDD Taşımacılık A.Ş. Yönetim Kurulunu,
- ü) Yüklenici: Üzerine ihale yapılan ve sözleşme imzalanan istekliyi veya doğrudan alım yöntemiyle kendisine sipariş verilen tedarikçiyi,
- v) YHT: Yüksek Hızlı Treni,
- y) Zeyilname: İhale dokümanı değişiklik belgesini, ifade eder.

Temel ilkeler

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmeliğe göre yapacağı ihalelerde İdare; saydamlığı, rekabeti, eşit muameleyi, güvenilirliği, gizliliği, kamuoyu denetimini, ihtiyaçların uygun şartlarla ve zamanında karşılanmasını ve kaynakların verimli kullanılmasını sağlamakla sorumludur.

(2) Ödeneği bulunmayan hiçbir iş için ihaleye çıkılamaz. Ancak süreklilik arz eden mal ve hizmet alımları için bir önceki mali yıl sona ermeden ihaleye çıkılabilir.

İKİNCİ BÖLÜM

İhale Komisyonu, Yetkiler, İhale İşlem Dosyası, Yaklaşık Maliyet

İhale komisyonu

MADDE 5 – (1) İhale yetkilisi, ihale komisyonunu biri başkan olmak üzere, ikisinin ihale konusu için uzmanı olması şartıyla, muhasebe veya mali işlerden sorumlu bir personelin katılımıyla kurulacak en az beş kişi olmak üzere ve toplamda tek sayı olacak şekilde oluşturur. Yedek üyeleri de dâhil olmak üzere görevlendirir. Başka adlar altında komisyonlar oluşturulmaksızın ihale sürecindeki bütün değerlendirmeler, ihale komisyonu tarafından yapılır. Bu şekilde kurulacak ihale komisyonları aşağıda belirtilmiştir:

- a) Satın Alma Dairesi İhale Komisyonu,
- b) Araç Bakım Dairesi İhale Komisyonu,
- c) Yolcu Taşımacılığı Dairesi İhale Komisyonu,
- ç) Lojistik Dairesi İhale Komisyonu,
- d) Servis Müdürlükleri İhale Komisyonları,
- e) Fabrika Müdürlükleri İhale Komisyonları,
- f) Marmaray ve YHT İşletme Müdürlükleri İhale Komisyonları,

g) Gerekli ve zorunlu görülen işlerde, kuruluş şekli ve yetkileri belirtilmek suretiyle, bu fıkradaki esaslar doğrultusunda Genel Müdürlükçe kurulacak olan ihale komisyonları.

(2) TCDD Taşımacılık A.Ş.nin 6 ncı maddedeki yetki limitleri dışındaki ihale komisyonları ve uluslararası anlaşmalar gereğince sağlanan dış finansman ile yaptırılacak olan ve finansman anlaşmasında farklı ihale usul ve esaslarının uygulanacağı belirtilen mal veya hizmet alımlarına ait ihale komisyonları ile aralarında kabul edilebilir doğal bir bağlantı olan bir arada ihale edilmesi gereken mal alımı, hizmet alımı ve yapım işlerine ait ihale komisyonları, görevleri belirlenerek birinci fıkradaki esaslar doğrultusunda Yönetim Kurulunca veya Yönetim Kurulunca yetki devri kaydı ile Genel Müdür tarafından kurulur.

(3) İdarede yeterli sayı veya nitelikte personel bulunmaması halinde, diğer idarelerden komisyona üye alınabilir. Gerekli incelemeyi yapmalarını sağlamak amacıyla ihale işlem dosyasının birer örneği, ihale komisyonu üyelerine verilir. İhale komisyonu eksiksiz olarak toplanır. Komisyon kararları çoğunlukla alınır. Kararlarda çekimser kalınamaz. Komisyon başkanı ve üyeleri oy ve kararlarından sorumludur. Karşı oy kullanan komisyon üyeleri, gerekçesini komisyon kararına yazmak ve imzalamak zorundadır. İhale komisyonunca alınan kararlar ve düzenlenen tutanaklar, komisyon başkan ve üyelerinin adları, soyadları ve görev unvanları belirtilerek imzalanır.

Yetkiler

MADDE 6 – (1) Bu Yönetmelik kapsamına giren işlerde,

a) Yönetim Kurulu bütün ihale komisyonlarına,

b) Genel Müdür ile Satın Alma Dairesinin bağlı bulunduğu Genel Müdür Yardımcısı 5 inci maddenin ikinci fıkrasında belirtilen komisyonlar dışındaki bütün ihale komisyonlarına,

c) Satın Alma Dairesi Başkanı 5 inci maddenin birinci ve ikinci fıkralarında belirtilen komisyonlar dışındaki bütün ihale komisyonlarına,

ç) Yukarıda belirtilen ihale komisyonları ile 5 inci maddenin birinci fıkrası gereğince kurulacak komisyonların bulunduğu ünite başkanları kendi ihale komisyonlarına,

her yıl İdare bütçesinde belirlenen parasal tutarlara kadar ihale izni vermeye, kararları onaylamaya ve sözleşme yapma izni vermeye veya sözleşme imzalamaya yetkilidir.

(2) Verilen yetkiye ait karar tasdiki ve değişiklik sadece yetki veren ihale yetkilisince yapılır.

İhale işlem dosyası

MADDE 7 – (1) İhalesi yapılacak her iş için bir işlem dosyası düzenlenir. Bu dosyada ihale yetkilisinden alınan onay belgesi ve eki, yaklaşık maliyete ilişkin hesap cetveli, ihale dokümanı, ilân metinleri, adaylar veya istekliler tarafından sunulan başvurular veya teklifler ve diğer belgeler, ihale komisyonu tutanak ve kararları gibi ihale süreci ile ilgili bütün belgeler bulunur.

Yaklaşık maliyet

MADDE 8 – (1) Mal veya hizmet alımları ihalesi yapılmadan önce İdarece her türlü fiyat araştırması yapılarak katma değer vergisi hariç olmak üzere yaklaşık maliyet belirlenir ve dayanaklarıyla birlikte bir hesap cetvelinde gösterilir. Yaklaşık maliyete ihale ve ön yeterlik ilânlarında yer verilmez, isteklilere veya ihale süreci ile resmî ilişkisi olmayan diğer kişilere açıklanmaz.

(2) Yaklaşık maliyet hesabında, resmi mercilerce ilan edilen birim fiyatlar, meslek odaları ve benzeri kuruluşlar tarafından tespit edilen fiyatlar, İdarenin kendi alımlarının güncellenmesinden elde edilen fiyatlar, piyasada ihale konusu malı veya hizmeti üreten veya pazarlayan gerçek veya tüzel kişilerden proforma fatura almak suretiyle yapılacak piyasa araştırması gibi hususlar esas alınarak KDV hariç olarak hesaplanır. Yaklaşık maliyetin hesabına ilişkin süreçte kullanılan her tür bilgi ve belgeye hesap cetveli ekinde yer verilir.

(3) Yaklaşık maliyete ihale ve ön yeterlik ilanlarında yer verilmez, isteklilere veya ihale süreci ile resmî ilişkisi olmayan diğer kişilere açıklanmaz.

(4) İdare, alımın niteliğini ve piyasa koşullarını göz önünde bulundurmamak suretiyle ikinci fıkra çerçevesinde elde ettiği fiyatların birini veya birkaçını kullanmak suretiyle yaklaşık maliyeti hesaplar.

ÜÇÜNÇÜ BÖLÜM

İhaleye Katılım Kuralları

İhaleye katılımıda yeterlik kuralları

MADDE 9 – (1) İhaleye katılacak isteklilerden, ekonomik ve malî yeterlik ile mesleki ve teknik yeterliklerinin belirlenmesine ilişkin olarak aşağıda belirtilen bilgi ve belgeler istenebilir:

a) Ekonomik ve malî yeterliğin belirlenmesi için;

1) Bankalardan temin edilecek isteklinin malî durumu ile ilgili belgeler,

2) İsteklinin ilgili mevzuatı uyarınca yayınlanması zorunlu olan bilançosu veya bilançosunun gerekli görülen bölümleri, yoksa bunlara eşdeğer belgeleri,

3) İsteklinin iş hacmini gösteren toplam cirosu veya ihale konusu iş ile ilgili taahhüdü altındaki ve bitirdiği iş miktarını gösteren belgeler.

b) Mesleki ve teknik yeterliğin belirlenmesi için;

1) İsteklinin, mevzuatı gereği ilgili odaya kayıtlı olarak faaliyette bulunduğunu ve teklif vermeye yasal olarak yetkili olduğunu kanıtlayan belgeler,

2) İsteklinin ihale konusu iş veya benzer işlerde; mal ve hizmet alımları için son beş yıl içinde, kamu veya özel sektörde İdarece belirlenecek oranda gerçekleştirdiği veya denetlediği, İdarece kusursuz kabul edilen benzeri işlerle ilgili deneyimini gösteren belgeler,

3) Teknolojik ürün deneyim belgesi,

4) İsteklinin üretim ve/veya imalat kapasitesine, araştırma-geliştirme faaliyetlerine ve kaliteyi sağlamasına yönelik belgeler,

5) İsteklinin organizasyon yapısına ve ihale konusu işi yerine getirmek için yeterli sayıda ve nitelikte personel çalıştırdığına veya çalıştıracağına ilişkin bilgi ve/veya belgeler,

6) İhale konusu hizmet işlerinde isteklinin yönetici kadrosu ile işi yürütecek teknik personelinin eğitimi ve mesleki niteliklerini gösteren belgeler,

7) İhale konusu işin yerine getirilebilmesi için gerekli görülen tesis, makine, teçhizat ve diğer ekipmana ilişkin belgeler,

8) İsteğe doğrudan bağlı olsun veya olmasın, kalite kontrolden sorumlu olan ilgili teknik personel veya teknik kuruluşlara ilişkin belgeler,

9) İhale konusu işin ihale dokümanında belirtilen standartlara uygunluğunu gösteren, uluslararası kurallara uygun şekilde akredite edilmiş kalite kontrol kuruluşları tarafından verilen sertifikalar,

10) Tedarik edilecek malların numuneleri, katalogları ve/veya fotoğrafları,

11) Yerli malı belgesi.

(2) İhale konusu işin niteliğine göre yukarıda belirtilen bilgi veya belgelerden hangilerinin yeterlik değerlendirmesinde kullanılacağı, ihale dokümanında belirtilir.

İhaleye katılamayacak olanlar

MADDE 10 – (1) Aşağıda sayılan kişi veya kuruluşlar doğrudan, dolaylı veya alt yüklenici olarak kendileri veya başkaları adına hiçbir şekilde İdare tarafından açılan ihalelere katılamazlar:

a) 4734 sayılı Kanun ve diğer kanunlardaki hükümler gereğince geçici veya sürekli olarak idarelerce veya mahkeme kararıyla kamu ihalelerine katılmaktan yasaklanmış olanlar ile 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlardan veya örgütlü suçlardan veyahut kendi ülkesinde ya da yabancı bir ülkede kamu görevlilerine rüşvet verme suçundan dolayı hükümlü bulunanlar,

b) İlgili mercilerce hileli iflas ettiğine karar verilenler,

c) İdarenin ihale yetkilisi kişileri ile bu yetkiye sahip kurullarda görevli kişiler ile ihale konusu işle ilgili her türlü ihale işlemlerini hazırlamak, yürütmek, sonuçlandırmak ve onaylamakla görevli olanlar,

ç) (b) bendinde belirtilen şahısların eşleri ve üçüncü dereceye kadar kan ve ikinci dereceye kadar kayın hısımları ile evlatlıkları ve evlat edinilenleri,

d) (b) ve (c) bentlerinde belirtilenlerin ortakları ile şirketleri (bu kişilerin yönetim kurullarında görevli bulunmadıkları veya sermayesinin %10'undan fazlasına sahip olmadıkları anonim şirketler hariç).

(2) İhale konusu işin danışmanlık hizmetlerini yapan yükleniciler bu işin ihalesine katılamazlar. Aynı şekilde, ihale konusu işin yüklenicileri de o işin danışmanlık hizmeti ihalelerine katılamazlar. Bu yasaklar, bunların ortaklık ve yönetim ilişkisi olan şirketleri ile bu şirketlerin sermayesinin yarısından fazlasına sahip oldukları şirketleri için de geçerlidir.

(3) İdare bünyesinde bulunan veya İdare ile ilgili her ne amaçla kurulmuş olursa olsun vakıf, dernek, birlik, sandık gibi kuruluşlar ile bu kuruluşların ortak oldukları şirketler İdare ihalelerine katılamazlar.

(4) Bu yasalara rağmen ihaleye katılan istekliler ihale dışı bırakılarak geçici teminatları gelir kaydedilir. Ayrıca, bu durumun tekliflerin değerlendirmesi aşamasında tespit edilememesi nedeniyle bunlardan biri üzerine ihale yapılmışsa, teminatı gelir kaydedilerek ihale iptal edilir.

Şartnameler

MADDE 11 – (1) İhale konusu mal veya hizmet alımlarının her türlü özelliğini belirten idari ve teknik şartnamelerin İdarece hazırlanması esastır. Ancak, mal veya hizmet alımlarının özelliği nedeniyle İdarece hazırlanmasının mümkün olmadığı ihale yetkilisi tarafından onaylanması kaydıyla, teknik şartnameler bu Yönetmelik hükümlerine göre başka İdarelerden sağlanacak personel ile kurulacak komisyon veya hizmet alımı yoluyla ihale yöntemiyle hazırlanabilir.

(2) İhale konusu mal veya hizmet alımlarının teknik kriterlerine ihale dokümanının bir parçası olan teknik şartnamelerde yer verilir. Belirlenecek teknik kriterler verimliliği ve fonksiyonelliği sağlamaya yönelik olacak, rekabeti engelleyici hususlar içermeyecek ve bütün istekliler için fırsat eşitliği sağlayacak nitelikte olmak zorundadır.

(3) Teknik şartnamelerde, varsa ulusal ve/veya uluslararası teknik standartlara uygunluğu sağlamaya yönelik düzenlemeler de yapılır. Bu şartnamelerde teknik özelliklere ve tanımlamalara yer verilir. Belli bir marka, model, patent, menşei, kaynak veya ürün belirtilemez ve belirli bir marka veya modele yönelik özellik ve tanımlamalara yer verilemez. Ancak, ulusal ve/veya uluslararası teknik standartların bulunmaması veya teknik özelliklerin belirlenmesinin mümkün olmaması hallerinde “veya dengi” ifadesine yer verilmek şartıyla marka veya model belirtilebilir.

(4) Teknik şartnamenin İdare tarafından hazırlanması esastır. Ancak alınacak malın özelliğinin gerektirdiği hallerde İhale yetkilisi veya usulüne göre yetki devri yapılmış amirin onaylaması kaydıyla Teknik Şartname Kanuna uygun olarak danışmanlık sunucularına hazırlanabilir.

(5) İhale konusu mal veya hizmet alımlarına ilişkin idari ve teknik şartnameler ve bu şartnamelerin ekleri; daire başkanlıkları, bölge koordinatörlükleri, servis müdürlükleri, Ankara Demiryol Fabrikası Müdürlüğü, loko bakım atölye müdürlükleri, vagon bakım müdürlükleri, lojistik müdürlükleri, depo müdürlükleri, depo şeflikleri, yolcu hizmetleri müdürlükleri ve diğer ünitelerce en az üç uzmandan oluşan bir heyet tarafından hazırlanır; ünite hiyerarşik amirlerce merkezde uzman, şube müdürü, başkan yardımcısı; taşrada; memur, şef, müdür yardımcısı tarafından imza ya da paraflandıktan sonra, ilgili ünite amiri tarafından da değerlendirilip onaylanarak yürürlüğe girer. Yapılacak değişikliklerde de bu prosedür ve usul uygulanır.

(6) İdari şartnameler, merkezde satın alma işlerinden sorumlu daire başkanlığı, taşrada ise mal veya hizmet alımını talep eden ünitelerce hazırlanır.

İhale ilân süreleri ve kuralları

MADDE 12 – (1) Bütün isteklilere tekliflerini hazırlayabilmeleri için yeterli süre tanımak suretiyle;

a) Sadece yerli isteklilere açık olan mal veya hizmet alımları ihalesi, ihale tarihinden en az 20 gün önce Resmî Gazete’de veya mahalli gazetede,

b) Yerli ve yabancı tüm isteklilere açık olan mal veya hizmet alımları ihalesi, ihale tarihinden en az 30 gün önce Resmî Gazete’de,

en az bir defa yayımlanmak suretiyle ilân edilerek duyurulur.

(2) İhtiyacın durumuna göre (a) bendindeki süre 10 güne kadar, (b) bendindeki süre de 20 güne kadar indirilebilir.

(3) İdare, yukarıda belirtilen zorunlu ilanların dışında işin önem ve özelliğine göre ihaleleri uluslararası ilân veya yurt içinde çıkan başka gazeteler veya yayın araçları, bilgi işlem ağı veya elektronik haberleşme veya İdarenin resmi internet sitesi yolu ile de ayrıca ilân edebilir. Ancak, uluslararası ilân yapılması halinde yukarıda belirtilen asgari ilân sürelerine 12 gün eklenir.

İhale saatinden önce ihalenin iptal edilmesi

MADDE 13 – (1) İdare gerekli gördüğü veya ihale dokümanında yer alan belgelerde ihalenin yapılmasına engel olan ve düzeltilmesi mümkün bulunmayan hususların bulunduğu tespit edildiği hallerde ihaleyi ihale saatinden önce iptal edebilir. Bu durumda, iptal nedeni belirtilmek suretiyle ihalenin iptal edildiği isteklilere hemen ilân edilerek duyurulur. Bu aşamaya kadar teklif vermiş olanlara ihalenin iptal edildiği ayrıca tebliğ edilir. İhalenin iptal edilmesi halinde, verilmiş olan bütün teklifler reddedilmiş sayılır ve bu teklifler açılmaksızın isteklilere iade edilir. İhalenin iptal edilmesi nedeniyle isteklilerce İdareden herhangi bir hak talebinde bulunulamaz.

(2) İhalenin iptal edilmesi durumunda, iptal nedenleri gözden geçirilerek yeniden ihaleye çıkılabilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Uygulanacak İhale Usulleri, İhale Süreci

Uygulanacak ihale usulleri

MADDE 14 – (1) İdare tarafından yapılacak mal veya hizmet alımlarının ihalelerinde aşağıdaki usullerden biri uygulanır:

- Açık ihale usulü,
- Belli istekliler arasında ihale usulü,
- Pazarlık usulü.

Açık ihale usulü

MADDE 15 – (1) Açık ihale usulü, bütün isteklilerin teklif verebildiği usuldür. İhalelerde açık ihale usulünün uygulanması esastır.

Belli istekliler arasında ihale usulü

MADDE 16 – (1) İşin özelliğinin uzmanlık ve/veya yüksek teknoloji gerektirmesi nedeniyle açık ihale usulünün uygulanmadığı mal veya hizmet alımlarının ihalesi, belli istekliler arasında ihale usulüne göre yaptırılabilir.

(2) Bu usulde, ihale yetkilisinin onayı ile teknik, liyakat ve yeterlilikleri İdare tarafından bilinen en az üç istekliden, ilan yapılmaksızın ihale dokümanı gönderilmesi suretiyle teklif alınarak, değerlendirilmesi yapılır.

(3) Bununla beraber; bu ihale usulünün uygulanmasından önce, yararlı ve gerekli görüldüğü takdirde, ilan edilerek istekliler bir ön yeterlik değerlendirmesine tabi tutulabilir.

Pazarlık usulü

MADDE 17 – (1) Pazarlık usulü ile ihale yapılabilmesi için aşağıda belirtilen hallerden en az birinin bulunması zorunludur:

- Açık ihale usulü veya belli istekliler arasında ihale usulü ile yapılan ihale sonucunda teklif çıkmaması veya sonuç alınamaması,
- Doğal afetler, salgın hastalıklar, can veya mal kaybı tehlikesi gibi ani ve beklenmeyen olayların veya İdare tarafından önceden öngörülemeyen ihtiyaçların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması,
- Savunma ve güvenlikle ilgili özel durumların ortaya çıkması üzerine ihalenin ivedi olarak yapılmasının zorunlu olması,
- İhalenin, araştırma ve geliştirme sürecine ihtiyaç gösteren ve seri üretime konu olmayan nitelikte olması,
- İhale konusu mal veya hizmet alımları ile yapım işlerinin özgün nitelikte ve karmaşık olması nedeniyle teknik ve malî özelliklerinin gerekli olan netlikte belirlenememesi,
- İhtiyacın sadece gerçek veya tüzel tek kişi tarafından karşılanabileceğinin tespit edilmesi,
- Sadece gerçek veya tüzel tek kişinin ihtiyaç ile ilgili özel bir hakka sahip olması.

(2) Pazarlık yönteminde istekli/istekliler ilan yapılmaksızın davet edilir. İstenilen belgelerin tamam olması ve isteklinin ihale dokümanının okunup kabul edildiğine dair imzalarının alınmasını müteakip teknik konular ve fiyat görüşmesi yapılarak ihale sonuçlandırılır.

Doğrudan temin

MADDE 18 – (1) Aşağıda belirtilen hallerde ihtiyaçların ilan yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temini usulüne başvurulabilir:

a) İhtiyacın sadece gerçek veya tüzel tek kişi tarafından karşılanabileceğinin tespit edilmesi,

b) Sadece gerçek veya tüzel tek kişinin ihtiyaç ile ilgili özel bir hakka sahip olması,

c) Mevcut mal, ekipman, teknoloji veya hizmetlerle uyumun ve standardizasyonun sağlanması için zorunlu olan mal ve hizmetlerin, asıl sözleşmeye dayalı olarak düzenlenecek ve toplam süreleri üç yılı geçmeyecek sözleşmelerle ilk alım yapılan gerçek veya tüzel kişiden alınması,

ç) Her yıl İdare bütçesinde belirtilen tutarı aşmayan ihtiyaçları,

d) Milletlerarası tahkim yoluyla çözülmesi öngörülen uyuşmazlıklarla ilgili davalarda, Kanun kapsamındaki idareleri temsil ve savunmak üzere Türk veya yabancı uyruklu avukatlardan ya da avukatlık ortaklıklarından yapılacak hizmet alımları.

(2) İhale komisyonu kurulmadan ve teminat alınmadan ihale yetkilisince görevlendirilecek kişiler tarafından piyasada fiyat araştırması yapılarak ihtiyaçlar temin edilir.

(3) Mal veya hizmetin niteliğine göre ihtiyaç olması halinde, ihtiyaca uygun bir sözleşme düzenlenebilir.

(4) Mal veya hizmetin niteliğine göre işletmecilik faaliyet alanına giren ve tarife ücretleri kapsamında yapılması gereken faaliyetler için yüksek maliyetler gerektiren ve uzun süre isteyen yatırım hususlarında üçüncü şahısların yatırım harcaması yapmak suretiyle uzun süreli sözleşme teklifleri değerlendirilerek Genel Müdürlük onayı ile özel sözleşmeler düzenlenebilir.

İhtiyaçların kamu kuruluşlarından karşılanması

MADDE 19 – (1) Genel ve katma bütçeli idareler, özel idareler, belediyeler ile bunlara bağlı döner sermayeli kuruluşlar, özel kanunlarla kurulmuş kendilerine kamu görevi verilmiş tüzel kişiliğe sahip kuruluşlar, bağımsız bütçeli kuruluşlar, kamu iktisadi teşebbüsleri ile bu kuruluşların yarından fazla sermaye ile ortak oldukları her çeşit kuruluş, müessese ve ortaklıkların sahip oldukları veya ürettikleri mal ve hizmetler kıymet takdiri yapılmak suretiyle doğrudan doğruya bu kuruluşlardan temin edilebilir. Bu durumda teminat alınmaz, ilgili kuruluşlarca yalnızca protokol düzenlenir.

BEŞİNCİ BÖLÜM

İhalenin ve Ön Yeterliğin İlanı, İhale Dokümanının Verilmesi

İhale ilânlarında bulunması zorunlu hususlar

MADDE 20 – (1) İhale dokümanında belirtilmeyen hususlara ilânlarda yer verilemez. İhale ilânlarında aşağıdaki hususların belirtilmesi zorunludur:

a) İdarenin adı, adresi, telefon ve faks numarası,

b) İhalenin adı, niteliği, türü, miktarı,

c) Uygulanacak ihale usulü,

ç) İhale dokümanının nerede görülebileceği ve hangi bedelle alınacağı,

d) İhalenin nerede, hangi tarih ve saatte yapılacağı,

e) Tekliflerin ihale saatine kadar nereye verileceği,

f) Teklif edilen bedelin en az % 3'ünden az olmamak üzere isteklilerce belirlenecek oranda geçici teminat verileceği,

g) İdarenin bu ihalede ceza ve ihalelerden yasaklama hükümleri hariç 4734 ve 4735 sayılı Kanunlara tâbi olmadığı.

Ön yeterlik ilânlarında bulunması zorunlu hususlar

MADDE 21 – (1) Ön yeterlik dokümanında belirtilmeyen hususlara ilânlarda yer verilemez. Ön yeterlik ilânlarında aşağıdaki hususların belirtilmesi zorunludur:

a) İdarenin adı, adresi, telefon ve faks numarası,

- b) İhalenin adı, niteliği, türü, miktarı,
- c) Ön yeterliğe katılabilme şartları ve istenilen belgelerin neler olduğu,
- ç) Ön yeterlik dokümanının nerede görülebileceği ve hangi bedelle alınacağı,
- d) Ön yeterlik başvurusunun sunulacağı yer ile son başvuru tarih ve saati,
- e) İdarenin bu ihalede ceza ve ihalelerden yasaklama hükümleri hariç 4734 ve 4735 sayılı Kanunlara tâbi olmadığı.

İlânın uygun olmaması

MADDE 22 – (1) 12, 20 ve 21 inci maddelerdeki hükümlere uygun olmayan ilânlar, bu maddelere uygun hale getirilmedikçe ihale veya ön yeterlik yapılamaz.

İhalenin içeriği ve idari şartnamede yer alması zorunlu hususlar

MADDE 23 – (1) İhale dokümanında; isteklilere talimatları da içeren idari şartnameler ile yaptırılacak işin projesini de kapsayan teknik şartnameler, sözleşme tasarısı ve gerekli diğer belge ve bilgiler bulunur. Ön yeterlik dokümanında ise adaylarda aranılan şartlara, ön yeterlik kriterlerine ve gerekli diğer belge ve bilgilere yer verilir.

(2) İdari şartnamede ihale konusuna göre asgari aşağıdaki hususların belirtilmesi zorunludur:

- a) İşin adı, niteliği, türü ve miktarı, hizmetlerde iş tanımı,
- b) İdarenin adı, adresi, telefon ve faks numarası,
- c) İhale usulü, ihale tarih ve saati ile tekliflerin nereye verileceği,
- ç) İsteklilere talimatlar,
- d) İsteklilerde aranılan şartlar, belgeler ve yeterlik kriterleri,
- e) İhale dokümanında açıklama isteme ve yapılma yöntemleri,
- f) Tekliflerin geçerlilik süresi,
- g) İhale konusu işin tamamına veya bir kısmına teklif verilmesinin mümkün olup olmadığı ile alternatif teklif verilip verilemeyeceği,
- ğ) Ulaşım, sigorta, vergi, resim ve harç giderlerinden hangisinin teklif fiyatına dâhil olacağı,
- h) Tekliflerin alınması, açılması ve değerlendirilmesinde uygulanması gereken usul ve esaslar,
- ı) İhale kararının alınmasından sözleşmenin imzalanmasına kadar uygulanması gereken usul ve esaslar,
- i) İhalenin sadece yerli isteklilere açık olup olmadığı,
- j) İdarenin bu ihalede ceza ve ihalelerden yasaklama hükümleri hariç 4734 ve 4735 sayılı Kanunlara tâbi olmadığı,
- k) Geçici ve kesin teminat oranları ile teminatlara ait şartlar,
- l) İhale saatinden önce ihalenin iptal edilmesinde İdarenin serbest olduğu,
- m) Bütün tekliflerin reddedilmesi ve ihalenin iptal edilmesinde İdarenin serbest olduğu,
- n) İhale konusu işin başlama ve bitirme tarihi, yapılma yeri, teslim şartları ve gecikme halinde alınacak cezalar,
- o) Ödeme yeri ve şartlarıyla avans verilip verilmeyeceği,
- ö) Süre uzatımı verilebilecek haller ve şartları,
- p) Vergi, resim ve harçlar ile sözleşme ile ilgili diğer giderlerin kimin tarafından ödeneceği,
- r) Denetim, muayene ve kabul işlemlerine ilişkin şartlar,
- s) Anlaşmazlıkların çözümü.

İhale ve ön yeterlik dokümanının verilmesi

MADDE 24 – (1) İhale ve ön yeterlik dokümanı İdarede bedelsiz görülebilir. Ancak, ön yeterlik veya ihaleye katılmak isteyen isteklilerin bu dokümanı satın almaları zorunludur. Doküman bedeli, basım maliyetini aşmayacak ve rekabeti engellemeyecek şekilde İdare tarafından tespit edilir.

İlan veya teklif istenildikten sonra ilan ve ihale dokümanında değişiklik veya açıklama yapılması

MADDE 25 – (1) İlan yapıldıktan veya teklif istenildikten sonra ilanlarda, şartnamelerde

ve eklerinde değişiklik yapılması zorunlu olduğu hallerde, son durum gerekirse yeniden ilan edilir ve şartname alanlara, teklif istenenlere ve ilgililere mutlaka yazılı olarak bildirilir ve icap ediyorsa yeterli süre verilir.

ALTINCI BÖLÜM

Tekliflerin ve Başvuruların Sunulması

Tekliflerin dili, geçerli para birimi, hazırlanması ve sunulması

MADDE 26 – (1) Teklifleri oluşturan belgeler ve ekleri ile diğer dokümanlar Türkçe olmak zorundadır. Başka bir dilde sunulan belgeler yeminli tercümanlar tarafından tercüme edilerek ve noter tarafından onaylanarak Türkçe onaylı tercümesi ile birlikte belgelerin sunulmuş şekline uygun olarak verilmesi halinde geçerli sayılır. Bu durumda teklifin veya belgenin yorumlanmasında Türkçe tercüme esas alınır.

(2) Tekliflerin Türk Lirası olarak verilmesi zorunludur. Ancak, ihale onay belgesinde belirtilmek suretiyle başka para birimi cinsinden teklif alınabilir. İhale dokümanında başka para birimleri cinsinden teklif verilebileceği öngörülen ihalelerde tekliflerin değerlendirilmesi, teklif edilen bedellerin ihale tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz alış kuru veya çapraz kur üzerinden ödemeye esas para birimine çevrilmesi suretiyle yapılır.

(3) Teklif mektubu ve geçici teminat da dâhil olmak üzere ihaleye katılabilme şartı olarak istenilen bütün belgeler bir zarfa konulur. Zarfın üzerine isteklinin adı, soyadı veya ticaret unvanı, tebligata esas açık adresi, teklifin hangi işe ait olduğu ve İdarenin açık adresi yazılır. Zarfın yapıştırılan yeri istekli tarafından imzalanır ve mühürlenir veya kaşelenir. Teklif mektupları yazılı ve imzalı olarak sunulur. Teklif mektubunda ihale dokümanının tamamen okunup kabul edildiğinin belirtilmesi, teklif edilen bedelin rakam ve yazı ile birbirine uygun olarak açıkça yazılması, üzerinde kazıntı, silinti, düzeltme bulunmaması ve teklif mektubunun ad, soyadı veya ticaret unvanı yazılmak suretiyle yetkili kişilerce imzalanmış olması zorunludur. Mal alımı ihalelerinde, ihale dokümanında alternatif teklif verilebileceğine dair hüküm bulunması halinde, alternatif tekliflerde aynı şekilde hazırlanarak sunulur. Teklifler ihale dokümanında belirtilen ihale saatine kadar sıra numaralı alındılar karşılığında İdareye verilir. Bu saatten sonra verilen teklifler kabul edilmez ve açılmaksızın iade edilir. Teklifler iadeli taahhütlü olarak da gönderilebilir. Posta ile gönderilecek tekliflerin ihale dokümanında belirtilen ihale saatine kadar İdareye ulaşması şarttır. Postadaki gecikme nedeniyle işleme konulmayacak olan tekliflerin alınış zamanı bir tutanakla tespit edilir. Verilen teklifler, zeyilname düzenlenmesi hali hariç, herhangi bir sebeple geri alınamaz ve değiştirilemez. Ön yeterliğe katılabilme şartı olarak istenen bütün belgeler de yukarıda açıklanan esas ve usullere uygun olarak İdareye sunulur.

Geçici teminat

MADDE 27 – (1) İhalelerde, teklif edilen bedelin % 3' ünden az olmamak üzere, istekli tarafından verilecek tutarda geçici teminat alınır.

Teminat olarak kabul edilecek deęerler

MADDE 28 – (1) Teminat olarak kabul edilecek değerler aşığıda gösterilmiştir:

- Teklifteki para cinsinden nakit,
- Bankalar ve özel finans kurumları tarafından verilen teminat mektupları,
- Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilen Devlet İç Borçlanma Senetleri ve bu senetler yerine düzenlenen belgeler.

(2) İlgili mevzuatına göre Türkiye'de faaliyette bulunmasına izin verilen yabancı bankaların düzenleyecekleri teminat mektupları ile Türkiye dışında faaliyette bulunan banka veya benzeri kredi kuruluşlarının kontrgarantisi üzerine Türkiye'de faaliyette bulunan bankaların veya özel finans kurumlarının düzenleyecekleri teminat mektupları da teminat olarak kabul edilir.

(3) Birinci fıkranın (c) bendinde belirtilen senetler ve bu senetler yerine düzenlenen belgelerden nominal değere faiz dahil edilerek ihraç edilenler, anaparaya tekabül eden satış değeri üzerinden teminat olarak kabul edilir.

(4) Teminat mektupları dışındaki teminatlar ihale komisyonlarınca teslim alınamaz. Bunların muhasebe veya mali işlerden sorumlu birime yatırılması zorunludur.

(5) İhale üzerinde kalan istekliye ait geçici teminat sözleşme imzalandıktan hemen sonra iade edilir. Diğer isteklilerin teminatları ise ihale kararının onaylanmasından sonra iade edilir.

(6) Teminatlar, teminat olarak kabul edilen diğer değerlerle değiştirilebilir. Her ne suretle olursa olsun, İdarece alınan teminatlar haczedilemez ve üzerine ihtiyati tedbir konulamaz.

Banka teminat mektupları

MADDE 29 – (1) Geçici teminat mektuplarında süre belirtilir. Kesin teminat mektuplarının süresi sözleşmenin bitiş tarihi dikkate alınmak suretiyle İdare tarafından belirlenir. İlgili mevzuatına aykırı olarak düzenlenmiş teminat mektupları kabul edilmez.

YEDİNCİ BÖLÜM

Tekliflerin Değerlendirilmesi

Tekliflerin alınması ve açılması

MADDE 30 – (1) Teklifler ihale dokümanında belirtilen ihale saatine kadar İdareye verilir. İhale komisyonunca ihale dokümanında belirtilen saatte kaç teklif verilmiş olduğu bir tutanakla tespit edilerek, hazır bulunanlara duyurulur ve hemen ihaleye başlanır. İhale komisyonu teklif zarflarını alınış sırasına göre inceler. 26 ncı maddenin üçüncü fıkrasına uygun olmayan zarflar bir tutanak ile belirlenerek değerlendirmeye alınmaz. Zarflar isteklilerle birlikte hazır bulunanlar önünde alınış sırasına göre açılır.

(2) İsteklilerin belgelerinin eksik olup olmadığı ve teklif mektubu ile geçici teminatlarının usulüne uygun olup olmadığı kontrol edilir. Belgeleri eksik veya teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olmayan istekliler tutanakla tespit edilir. İstekliler ile teklif fiyatları açıklanır. Bu işlemlere ilişkin hazırlanan tutanak ihale komisyonunca imzalanır. Bu aşamada; hiçbir teklifin reddine veya kabulüne karar verilmez, teklifi oluşturan belgeler düzeltilemez ve tamamlanamaz. Teklifler ihale komisyonunca hemen değerlendirilmek üzere oturum kapatılır.

Tekliflerin değerlendirilmesi

MADDE 31 – (1) Tekliflerin değerlendirilmesinde, öncelikle teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olmadığı 30 uncu maddeye göre ilk oturumda tespit edilen isteklilerin tekliflerinin değerlendirme dışı bırakılmasına karar verilir. Ancak teklifin esasını değiştirecek nitelikte olmaması kaydıyla, belgelerin eksik olması veya belgelerde önemsiz bilgi eksikliği bulunması halinde, İdarece belirlenen sürede isteklilerden bu eksik belge veya bilgilerin tamamlanması yazılı olarak istenir. Belirlenen sürede eksik belge veya bilgileri tamamlamayan istekliler değerlendirme dışı bırakılır. Ekonomik açıdan en avantajlı teklifi veren isteklinin, teklif ekinde yer alan belgelerinin ihale dokümanına uygun ve eksiksiz olduğu durumlarda, ihale komisyonunca belge tamamlama süreci sonunda ekonomik açıdan en avantajlı teklifin değişmeyeceği gerekçesiyle diğer isteklilerden bilgi ve belge tamamlatma yoluna gidilmeyebilir.

(2) Belgeleri eksiksiz ve teklif mektubu ile geçici teminatı usulüne uygun olan tekliflerin ayrıntılı değerlendirilmesi yapılır. Bu aşamada, isteklilerin ihale konusu işi yapabilme kapasitelerini belirleyen kriterlerine ve tekliflerin ihale dokümanında belirtilen şartlara uygun olup olmadığı incelenir. Uygun olmadığı belirlenen isteklilerin teklifleri değerlendirme dışı bırakılır. Bunu müteakip isteklilerin teklifinde aritmetik hata bulunup bulunmadığı kontrol edilir. Hata bulunması halinde, isteklilerce teklif edilen birim fiyatlar esas alınarak aritmetik hatalar ihale komisyonu tarafından resen düzeltilir. Bu durum hemen istekliye yazı ile bildirilir. İstekli düzeltilmiş teklifi kabul edip etmediğini beş iş gününü geçmeyecek şekilde İdarece belirlenecek süre içinde yazılı olarak bildirmek zorundadır. İsteklinin yapacağı bildirim elden ya da faks yoluyla da yapılabilir. İsteklinin düzeltilmiş teklifi kabul etmediğini bildirmesi veya bu süre içinde herhangi bir cevap vermemesi halinde teklifi değerlendirme dışı bırakılır. Geçici teminatı irat kaydedilir.

(3) İhalelere yaklaşık maliyetine bakılmaksızın, tüm isteklilerin katılabileceğine ilişkin düzenleme yapılabilir ve tüm ihalelerde yerli malı teklif eden istekliler lehine % 15 oranına kadar fiyat avantajı sağlanabilir. İhale veya ön yeterlik ilanı ve idari şartnamede, yerli malı teklif edenler lehine tanınan fiyat avantajı oranı belirtilir. Yerli malını teklif edenler lehine fiyat avantajı, bu istekliler dışındaki isteklilerin teklif ettikleri bedellere, kendi teklif bedelleri üzerinden ihale dokümanında belirlenen fiyat avantajı oranı esas alınarak hesaplanan tutarın

eklenmesi suretiyle uygulanır. Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin, fiyat dışındaki unsurlar da dikkate alınarak belirleneceği ihalede, öncelikle fiyat dışı unsurlar dikkate alınarak değerlendirilmiş teklif bedeli bulunur. Yerli malını teklif edenler lehine fiyat avantajı, bu istekliler dışındaki isteklilerin değerlendirilmiş teklif bedellerine, kendi değerlendirilmiş teklif bedelleri üzerinden fiyat avantajı oranı esas alınarak hesaplanan tutarın eklenmesi suretiyle uygulanır. Teklif edilen malın yerli malı olduğu Kamu İhale Kurumu tarafından belirlenen esaslara uygun olarak düzenlenen yerli malı belgesi ile belgelendirilir.

(4) Birden fazla istekli tarafından aynı fiyatın teklif edildiği ve bunların da ekonomik açıdan en avantajlı teklif olduğu anlaşıldığı takdirde ihale dokümanında belirtilen fiyat dışı unsurlar dikkate alınmak suretiyle ekonomik açıdan en avantajlı teklif belirlenir. Ekonomik açıdan en avantajlı teklifin, fiyat ile birlikte fiyat dışı unsurların da dikkate alınarak belirleneceği ihalelerde fiyat dışı unsurların neler olabileceği ihale dokümanında belirtilir.

(5) En son aşamada, yapılan değerlendirme sonucunda, ihalede ekonomik açıdan en avantajlı teklifi veren istekli tespit edilir. Bu istekli ile teklif fiyatı üzerinde son görüşmeler yapıldıktan sonra ihale bu istekli üzerinde bırakılır. İhale komisyonu gerekçeli kararını belirleyerek, ihale yetkilisinin onayına sunar. Kararlarda isteklilerin adları veya ticaret unvanları, teklif edilen bedeller, ihalenin tarihi ve hangi istekli üzerine hangi gerekçelerle yapıldığı, ihale yapılmamış ise nedenleri belirtilir. İhale yetkilisi, karar tarihini izleyen en geç 30 gün içinde ihale kararını onaylar veya gerekçesini açıkça belirtmek suretiyle iptal eder. İhale; kararın onaylanması halinde geçerli, iptal edilmesi halinde ise hükümsüz sayılır. İhale sonucu üzerinde ihale kalmayan isteklilere, tebligat adreslerine iadeli taahhütlü mektupla postalanmak veya imzası alınmak suretiyle bildirilir.

(6) Aşağıda belirtilen durumlardaki istekliler ihale dışı bırakılır:

a) İflas eden, tasfiye halinde olan, işleri mahkeme tarafından yürütülen, konkordato ilân eden, işlerini askıya alan veya kendi ülkesindeki mevzuat hükümlerine göre benzer bir durumda olan,

b) İflası ilân edilen, zorunlu tasfiye kararı verilen, alacaklılara karşı borçlarından dolayı mahkeme idaresi altında bulunan veya kendi ülkesindeki mevzuat hükümlerine göre benzer bir durumda olan,

c) Mevzuat hükümleri uyarınca kesinleşmiş sosyal güvenlik prim ve vergi borcu olan,

ç) İhale tarihinden önceki beş yıl içinde, mesleki faaliyetlerinden dolayı yargı kararıyla hüküm giyen,

d) İhale tarihinden önceki beş yıl içinde İdareye yaptığı işler sırasında iş veya meslek ahlakına aykırı faaliyetlerde bulunduğu İdare tarafından ispat edilen,

e) İhale tarihi itibarıyla, mevzuatı gereği kayıtlı olduğu oda tarafından mesleki faaliyetten men edilmiş olan,

f) Bu maddede belirtilen bilgi ve belgeleri vermeyen veya yanıltıcı bilgi ve/veya sahte belge verdiği tespit edilen,

g) 10 uncu maddeye göre ihaleye katılamayacağı belirtildiği halde ihaleye katılan,

ğ) 45 inci maddede belirtilen yasak fiil veya davranışlarda buldukları tespit edilen.

(7) Bu madde kapsamında istenen belgelerle ilgili olarak gerçeğe aykırı hususlar içeren taahhütname sunulması veya ihale üzerinde kalan istekli tarafından taahhüt altına alınan durumu tevsik eden belgelerin sözleşme imzalanmadan önce verilmemesi halinde bu durumda olanlar ihale dışı bırakılarak geçici teminatları gelir kaydedilir.

Sözleşmeye davet

MADDE 32 – (1) İhale üzerinde kalan istekliye, tebliğ tarihini izleyen 15 gün içinde kesin teminatı vermek suretiyle sözleşmeyi imzalaması hususu, isteklinin imzası alınmak suretiyle İdarece tebliğ edilir veya iadeli taahhütlü mektup ile tebligat adresine postalanmak suretiyle bildirilir. Mektubun elden tebliğ edilmesi halinde aynı gün/iadeli taahhütlü mektupla gönderilmesi halinde mektubun teslim edildiği tarih istekliye tebliğ tarihi sayılır. İdarece uygun görülmesi halinde, bu süreye 12 gün ilave edilebilir.

Kesin teminat

MADDE 33 – (1) Taahhüdün sözleşme ve ihale dokümanı hükümlerine uygun olarak yerine getirilmesini sağlamak amacıyla, sözleşmenin yapılmasından önce ihale üzerinde kalan istekliden ihale bedeli üzerinden hesaplanmak suretiyle % 6 oranında kesin teminat alınır.

Sözleşme yapılmasında isteklinin görev ve sorumluluğu

MADDE 34 – (1) İhale üzerinde kalan istekli kesin teminatı vererek sözleşmeyi imzalamak zorundadır. Sözleşme imzalandıktan hemen sonra geçici teminat iade edilir. Bu zorunluluklara uyulmadığı takdirde, protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın ihale üzerinde kalan isteklinin geçici teminatı gelir kaydedilir. Durum istekliye yazılı olarak bildirilir.

İhalenin sözleşmeye bağlanması

MADDE 35 – (1) Sözleşmeler İdare tarafından hazırlanır ve ihale yetkilisi ile yüklenici tarafından imzalanır. İhale dokümanında belirtilen şartlara aykırı sözleşme düzenlenemez. İdarece uygun görülmesi halinde gerekli onay alınarak sözleşme devredilebilir. İhale dokümanında aksi belirtilmedikçe sözleşmenin noter onayına sunulması zorunlu değildir.

(2) Ancak, garanti öngörülme mal alımlarında; malın sözleşme yapma süresi içinde teslim edilmesi ve bunun İdarece uygun bulunması halinde, sözleşme yapılması ve kesin teminat alınması zorunlu değildir.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Sözleşmelerin Düzenlenmesi ve Uygulanması

Sözleşmede yer alması zorunlu hususlar

MADDE 36 – (1) Bu Yönetmeliğe göre düzenlenecek sözleşmelerde aşağıdaki hususların belirtilmesi zorunludur:

- a) İşin adı, niteliği, türü ve miktarı, hizmetlerde iş tanımı,
- b) İdarenin adı ve adresi,
- c) Yüklenicinin adı veya ticaret unvanı, tebligata esas adresi,
- ç) Varsa alt yüklenicilere ilişkin bilgiler ve sorumlulukları,
- d) Sözleşmenin bedeli ve süresi,
- e) Ödeme yeri ve şartlarıyla avans verilir verilmeyeceği,
- f) Sözleşme konusu işler için ödenecekse fiyat farkının ne şekilde ödeneceği,
- g) Ulaşım, sigorta, vergi, resim ve harç giderlerinden hangisinin sözleşme bedeline dâhil olacağı,
- ğ) Vergi, resim ve harçlar ile sözleşmeyle ilgili diğer giderlerin kimin tarafından ödeneceği,
- h) Varsa montaj, işletmeye alma, eğitim, bakım-onarım, yedek parça gibi destek hizmetlerine ait şartlar,
  - ı) Kesin teminat miktarı ile kesin teminatın iadesine ait şartlar,
  - i) Garanti istenilen hallerde süresi ve garantiye ilişkin şartlar,
  - j) İşin yapılma yeri, teslim etme ve teslim alma şekil ve şartları,
  - k) Gecikme halinde alınacak cezalar,
  - l) Mücbir sebepler ve süre uzatımı verilebilme şartları,
  - m) Denetim, muayene ve kabul işlemlerine ilişkin şartlar,
  - n) İdarenin bu sözleşmede ceza ve ihalelerden yasaklama hükümleri hariç 4734 ve 4735 sayılı Kanunlara tâbi olmadığı,
  - o) Sözleşmede değişiklik yapılma şartları,
  - ö) Sözleşmenin feshine ilişkin şartlar,
  - p) İhale dokümanında yer alan bütün belgelerin sözleşmenin eki olduğu,
  - r) Anlaşmazlıkların çözümü.

Fiyat farkı, iş artışı ve eksilişi

MADDE 37 – (1) Şartnamesinde belirtilmek koşuluyla, sözleşmesinde fiyat farkı verilebilmesi öngörülen durumlarda, Bakanlar Kurulu kararnamele çerçevesinde işlem yapılır. Fiyat farkı ödenmesi öngörülerek ihale edilen işlerde, fiyat farkı olarak ödenecek bedel ile sözleşme bedelinde artış meydana gelmesi halinde, bu artış tutarının %6'sı oranında ek kesin teminat alınır. Fiyat farkı olarak ödenecek bedel üzerinden hesaplanan ek kesin teminat hakedişlerden kesinti yapılmak suretiyle de karşılanabilir.

(2) Mal ve hizmet alımları sözleşmelerinde, öngörülemeyen durumlar nedeniyle bir iş artışının zorunlu olması halinde, artışa konu olan iş;

a) Sözleşmeye esas proje içinde kalması,

b) İdareyi külfete sokmaksızın asıl işten ayrılmasının teknik veya ekonomik olarak mümkün olmaması şartlarıyla, sözleşmelerinde %20'sine kadar sözleşme ve ihale dokümanındaki hükümler çerçevesinde aynı yükleniciye yaptırılabilir. İşin bu şartlar dâhilinde tamamlanamayacağına anlaşılması durumunda ise, artış yapılmaksızın hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir. Ancak bu durumda, işin tamamının ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirilmesi zorunludur.

(3) Sözleşme bedelinin altında işin tamamlanacağına anlaşılması halinde, gerçekleşen iş kadar yükleniciye ödeme yapılır ve sözleşme gerçekleşen miktar/iş üzerinden kapatılır.

Mücbir sebepler

MADDE 38 – (1) Mücbir sebep olarak kabul edilebilecek haller aşağıda belirtilmiştir:

a) Doğal afetler,

b) Kanuni grev,

c) Genel salgın hastalık,

ç) Kısmi veya genel seferberlik ilanı,

d) Gerektiğinde İdare tarafından belirlenecek benzeri diğer haller.

(2) Süre uzatımı verilmesi, sözleşmenin feshi gibi durumlar da dâhil olmak üzere, İdare tarafından yukarıda belirtilen hallerin mücbir sebep olarak kabul edilebilmesi için; yükleniciden kaynaklanan bir kusurdan ileri gelmemiş olması, taahhüdün yerine getirilmesine engel nitelikte olması, yüklenicinin bu engeli ortadan kaldırmaya gücünün yetmemiş bulunması, mücbir sebebin meydana geldiği tarihi izleyen 20 gün içinde yüklenicinin İdareye yazılı olarak bildirimde bulunması ve yetkili merciler tarafından belgelendirilmesi zorunludur.

Denetim, muayene ve kabul işlemleri

MADDE 39 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında alınan mal veya hizmetlerin kabul işlemleri, kamu ihale mevzuatında yer alan 19/12/2002 tarihli ve 24968 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Mal Alımları Denetim Muayene ve Kabul İşlemlerine Dair Yönetmelik ile 19/12/2002 tarihli ve 24968 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Danışmanlık Hizmet Alımları Muayene ve Kabul Yönetmeliğine göre yapılır.

Kesin teminatın geri verilmesi

MADDE 40 – (1) Taahhüdün, sözleşme ve ihale dokümanı hükümlerine uygun olarak yerine getirildiği ve yüklenicinin bu işten dolayı İdareye herhangi bir borcunun olmadığı tespit edildikten sonra alınmış olan kesin teminat, Sosyal Güvenlik Kurumundan ilişiksiz belgesinin getirildiği saptandıktan sonra, alınan mal veya yapılan iş için bir garanti süresi öngörülmesi halinde yarısı, garanti süresi dolduktan sonra kalanı, garanti süresi öngörülme hallerde ise tamamı yükleniciye iade edilir.

(2) Yüklenicinin bu iş nedeniyle İdare ve Sosyal Güvenlik Kurumuna olan borçlarının kabul tarihine veya varsa garanti süresinin bitimine kadar ödenmemesi halinde, protesto çekmeye ve hüküm almaya gerek kalmaksızın kesin teminatlar paraya çevrilerek borçlarına karşılık mahsup edilir, varsa kalanı yükleniciye geri verilir.

(3) İşin konusunun piyasadan hazır halde alınıp satılan mal alımı olması halinde, Sosyal Güvenlik Kurumundan ilişiksiz belgesi getirilmesi şartı aranmaz.

DOKUZUNCU BÖLÜM

Sözleşmenin Feshi

Yüklenicinin ölümü, iflası, ağır hastalığı, tutukluluğu veya mahkûmiyeti

MADDE 41 – (1) Yüklenicinin ölümü, iflası, ağır hastalığı, tutukluluğu veya özgürlüğü kısıtlayıcı bir cezaya mahkûmiyeti hallerinde aşağıdaki hükümler uygulanır:

a) Yüklenicinin ölümü halinde, sözleşme feshedilmek suretiyle hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilerek kesin teminatları ve varsa diğer alacakları varislerine verilir,

b) Yüklenicinin iflas etmesi halinde, sözleşme feshedilerek yasaklama hariç, hakkında 43 ve 44 üncü maddelere göre işlem yapılır,

c) Ağır hastalık, tutukluluk veya özgürlüğü kısıtlayıcı bir cezaya mahkûmiyeti nedeni ile yüklenicinin taahhüdünü yerine getirememesi halinde, bu durumun oluşunu izleyen otuz gün içinde yüklenicinin teklif edeceği ve İdarenin kabul edeceği birinin vekil tayin edilmesi koşuluyla taahhüde devam edilebilir. Ancak, yüklenicinin kendi serbest iradesi ile vekil tayin edecek durumda olmaması halinde, yerine ilgililerce aynı süre içinde genel hükümlere göre bir yasal temsilci tayin edilmesi istenebilir.

(2) Bu hükümlerin uygulanmaması halinde, sözleşme feshedilerek yasaklama hariç haklarında, 43 ve 44 üncü maddelere göre işlem yapılır.

Yüklenicinin sözleşmeyi feshetmesi

MADDE 42 – (1) Sözleşme yapıldıktan sonra mücbir sebep halleri dışında yüklenicinin mali aciz içinde bulunması nedeniyle taahhüdünü yerine getiremeyeceğini gerekçeleri ile birlikte yazılı olarak bildirmesi halinde, ayrıca protesto çekmeye gerek kalmaksızın kesin teminat gelir kaydedilir ve sözleşme feshedilerek hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilir.

İdarenin sözleşmeyi feshetmesi

MADDE 43 – (1) İdare;

a) Yüklenicinin taahhüdünü ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak yerine getirmemesi veya işi süresinde bitirmemesi üzerine, ihale dokümanında belirlenen oranda gecikme cezası uygulanmak üzere, İdarenin en az 10 gün süreli ve nedenleri açıkça belirtilen ihtarına rağmen aynı durumun devam etmesi,

b) Sözleşmenin uygulanması sırasında yüklenicinin, 46 ncı maddede sayılan yasak fiil veya davranışlarda bulunduğu tespit edilmesi,

hallerinde, ayrıca protesto çekmeye gerek kalmaksızın kesin teminatı gelir kaydeder ve sözleşmeyi feshederek hesabı genel hükümlere göre tasfiye eder.

Sözleşmenin feshine ilişkin düzenlemeler

MADDE 44 – (1) 42 ve 43 üncü maddelere göre sözleşmenin feshedilmesi halinde gelir kaydedilen teminatlar yüklenicinin borcuna mahsup edilemez ve İdarenin uğradığı zarar ve ziyan yükleniciye tazmin ettirilir.

Mücbir sebeplerden dolayı sözleşmenin feshi

MADDE 45 – (1) Mücbir sebeplerden dolayı sözleşmenin feshedilmesi halinde, hesabı genel hükümlere göre tasfiye edilerek, kesin teminat iade edilir.

ONUNCU BÖLÜM

Yasaklar ve Sorumluluklar

Yasak fiil ve davranışlar

MADDE 46 – (1) İhalelerde ve sözleşmenin uygulanması sırasında aşağıda belirtilen fiil veya davranışlarda bulunmak yasaktır:

a) Hile, vaat, tehdit, nüfuz kullanma, çıkar sağlama, anlaşma, irtikâp, rüşvet suretiyle veya başka yollarla sözleşmeye ilişkin işlemlere fesat karıştırmak veya buna teşebbüs etmek,

b) İsteklileri tereddüde düşürmek, katılımı engellemek, isteklilere anlaşma teklifinde bulunmak veya teşvik etmek, rekabeti veya ihale kararını etkileyecek davranışlarda bulunmak,

c) Sahte belge düzenlemek, kullanmak veya bunlara teşebbüs etmek,

ç) 10 uncu maddeye göre ihaleye katılmayacağı belirtildiği halde ihaleye katılmak,

d) Alternatif teklif verebilme halleri dışında ihalelerde bir istekli tarafından kendisi veya başkaları adına doğrudan veya dolaylı olarak asaleten ya da vekâleten birden fazla teklif vermek,

e) Sözleşme konusu işin yapılması veya teslimi sırasında hileli malzeme, araç veya usuller kullanmak, fen ve sanat kurallarına aykırı, eksik, hatalı veya kusurlu imalat yapmak,

f) Taahhüdünü yerine getirirken İdareye zarar vermek,

g) Bilgi ve deneyimini İdarenin zararına kullanmak,

ğ) Mücbir sebepler dışında, ihale dokümanı ve sözleşme hükümlerine uygun olarak taahhüdünü yerine getirmemek,

h) Yüklenicilerin iş ve işlemlerine teknik ve mali yapılarına ilişkin olarak gizli kalması gereken bilgi ve belgeleri ifşa etmek.

(2) Bu yasak fiil veya davranışlarda bulunanlar hakkında 4734 sayılı Kanunun ilgili hükümleri uygulanır.

Tedarikçilerin sorumluluğu

MADDE 47 – (1) Tedarikçiler; taahhütleri çerçevesinde kusurlu veya standartlara uygun olmayan malzeme verilmesi veya kullanılması, taahhüdün sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirilmemesi ve benzeri nedenlerle ortaya çıkan zarar ve ziyandan doğrudan sorumludur. Bu zarar ve ziyan genel hükümlere göre tedarikçiye ikmal ve tazmin ettirilir.

Hizmet sunucularının sorumluluğu

MADDE 48 – (1) Hizmet sunucuları; taahhütleri çerçevesinde kusurlu veya standartlara uygun olmayan malzeme seçilmesi, verilmesi veya kullanılması, tasarım hatası, uygulama yanlışlığı, denetim eksikliği, taahhüdün sözleşme ve şartname hükümlerine uygun olarak yerine getirilmemesi ve benzeri nedenlerle ortaya çıkan zarar ve ziyandan doğrudan sorumludur. Bu zarar ve ziyan genel hükümlere göre hizmet sunucusuna ikmal ve tazmin ettirilir.

ONBİRİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 49 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde 11/1/2011 tarihli ve 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu hükümleri uygulanır.

Şartnameler ve sözleşmeler

MADDE 50 – (1) Şartnameler, sözleşmeler ve standart formların gerektiğinde güncellenmesi hususunda Genel Müdür veya yetkilendirdiği Genel Müdür Yardımcısı yetkilidir.

Ek fiyat farkı ve/veya sözleşmelerin devri

GEÇİCİ MADDE 1- (Ek:RG-24/6/2022-31876)

(1) 1/12/2021 tarihinden önce, bu Yönetmeliğe göre ihalesi yapılan (doğrudan temin kapsamında yapılan alımlar hariç) ve 4735 sayılı Kanunun geçici 5 inci maddesinin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden veya yürürlüğe girdiği tarihten önce fesih veya tasfiye edilmeksizin kabulü yapılan mal ve hizmet alımlarına ilişkin Türk Lirası üzerinden yapılan sözleşmelerde, 1/7/2021 ile 31/12/2021 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) gerçekleştirilen kısımlar için, ihale dokümanında fiyat farkı verilmesine ilişkin hüküm bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, 1/7/2021 ile 30/11/2021 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) ihalesi yapılan işlerde ihale tarihinin (son teklif verme tarihi) içinde bulunduğu aya ait endeks, 1/7/2021 tarihinden önce ihale edilen işlerde ise Haziran ayına ait endeks temel endeks olarak kabul edilerek ve sözleşme fiyatları kullanılarak yüklenicinin yazılı başvurusu üzerine sözleşmesine göre hesaplanan fiyat farkına ilave olarak ek fiyat farkı verilebilir. Ayrıca bu kapsamdaki sözleşmeler, yüklenicinin başvurusu ve İdarenin onayı ile devredilebilir.

(2) Ek fiyat farkının hesaplanabilmesi için yüklenicinin bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 30 gün içerisinde İdareye yazılı olarak başvurması zorunludur.

(3) 1/12/2021 tarihinden önce ihalesi yapılan ve 22/1/2022 tarihi itibarıyla devam eden mal ve hizmet alımlarına ilişkin Türk Lirası üzerinden yapılan sözleşmeler yüklenicinin bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 120 gün içerisinde İdareye yazılı olarak başvuruda bulunması ve İdarenin onayı ile devredilebilir.

(4) Bu madde kapsamında ek fiyat farkı verilmesi ve/veya sözleşmenin devri ile ilgili olarak; 23/2/2022 tarihli ve 5203 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararı ile yürürlüğe konulan 4735 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun Geçici 5 inci Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Esasların ilgili maddeleri uygulanır.

Ek fiyat farkı veya sözleşmelerin feshi

GEÇİCİ MADDE 2- (Ek:RG-9/9/2022-31948)

(1) 1/4/2022 tarihinden önce bu Yönetmeliğe göre ihale edilen mal ve hizmet alımlarına (doğrudan temin kapsamında yapılan alımlar hariç) ilişkin Türk Lirası üzerinden yapılan ve 4735 sayılı Kanunun geçici 6 ncı maddesinin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden (kabulü onaylanmamış olan) sözleşmelerde;

a) 1/1/2022 ile 31/12/2023 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) gerçekleştirilen kısımlar için; ihale dokümanında fiyat farkı hesaplanmasına ilişkin hüküm bulunanlarda, sözleşmesine göre hesaplanan fiyat farkı tutarı 12/5/2022 tarihli ve 5546 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan 4735 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun Geçici 6 ncı Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Esaslara göre artırılır, ihale dokümanında fiyat farkı hesaplanmasına ilişkin hüküm bulunmayanlar ile hüküm bulunmakla birlikte sadece girdilerin bir kısmı için fiyat farkı hesaplananlarda hesaplanmayan kısımlar için de anılan Esaslara göre fiyat farkı hesaplanır.

b) 1/1/2022 ile 31/3/2022 tarihleri arasında (bu tarihler dâhil) gerçekleştirilen kısımlar için, ihale dokümanında fiyat farkı hesaplanmasına ilişkin hüküm bulunup bulunmadığına bakılmaksızın verilecek ek fiyat farkı anılan Esaslara göre hesaplanır.

c) 1/1/2022 tarihinden önce bu Yönetmeliğe göre ihale edilen mal ve hizmet alımlarına ilişkin Türk Lirası üzerinden imzalanan sözleşmelerden 15/4/2022 tarihi itibarıyla gerçekleşme oranı ilk sözleşme bedelinin yüzde 15'ine kadar olanlar (bu oran dâhil) yüklenicinin başvurusu halinde anılan Esaslara göre feshedilip tasfiye edilir.

(2) Ek fiyat farkının hesaplanabilmesi için yüklenicinin bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 30 gün içerisinde İdareye yazılı olarak başvurusu zorunludur.

(3) Bu madde kapsamında ek fiyat farkı, artırımlı fiyat farkı verilmesi veya sözleşmelerin feshinde 4735 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun Geçici 6 ncı Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Esaslar uygulanır.

Yürürlük

MADDE 51 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 52 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini TCDD Taşımacılık A.Ş. Genel Müdürü yürütür.

Yönetmeliğin Yayınlandığı Resmî Gazete'nin		
	Tarihi	Sayısı
	21/6/2017	30103
Yönetmelikte Değişiklik Yapan Yönetmeliklerin Yayınlandığı Resmî Gazetelerin		
	Tarihi	Sayısı
1.	24/6/2022	31876
2.	9/9/2022	31948